

Publishing Hungary - 2017

Intejú Hammerstein Judit helyettes államtitkárral

Jelentős változásokat élt meg az elmúlt fél évben a Balassi Intézet. Egy kormánydöntés értelmében augusztus végével megszűnt önálló költségvetési szerv lenni, üzemeltetési szempontból teljes intézményrendszerével integrálódott a Külgazdasági és Külügyminisztériumba (KKM). Az integráció azonban nem jelentette azt, hogy ne őrizte volna meg többek közt a magyar kulturális intézetek szakmai felügyeletét. Hammerstein Judit helyettes államtitkárt, a Balassi Intézet vezetőjét az idei tervekről, a külföldi magyar könyves rendezvényekről Lafferton Kálmán kérdezte.

Befejeződött az intézet integrációja?

Igen, megtörtént az intézmény integrációja úgy, hogy a Balassi Intézet szerteágazó feladatainak java részét változatlanul viszi tovább a KKM-en belül is. Bár a minisztériumi struktúra számos kihívás elé állított minket a feladatok ellátásánál, jól haladunk az új működés kialakításával. Az intézet a korábbi évekhez hasonló nagyságrendű költségvetéssel gazdálkodhat.

Mekkora támogatásra számíthat a Publishing Hungary program?

Annyival mindenképpen kedvezőbb a helyzet, hogy a Publishing Hungary program nem az NKA, hanem a KKM direkt finanszírozásával valósul meg. A legfontosabb, hogy nem kell előre megfinanszíroznunk a rendezvényeket, ezáltal sokkal kiszámíthatóbban tudjuk bonyolítani a programjainkat. És természetesen annak is örülünk, hogy a tavalyinál na-

gyobb költségvetési keret áll a rendelkezésünkre.

Kifejezetten erős rendezvényekkel készülünk az idejében. Ezek közül kiemelkedik a lipcsei, a bolognai és a frankfurti könyvvásáron való részvételünk, de kiállítunk a szentpétervári, a moszkvai, a szófiai és a marosvásárhelyi könyvmustrán is. Visszük tovább a hagyományos programjainkat: a Donau Lange kapcsán ott leszünk Bécsben, Bukarestben és Stuttgartban, és ugyancsak támogatni fogjuk a Margó Fesztivál és a Dunapest Fesztivál nemzetközi programját.

A jövőben nyitni szeretnénk a spanyol nyelvterület felé, ezért tájékozódás céljából elmegyünk a guadalajari könyvvásárra, hogy felmérjük, miként tudnánk az amerikai kontinensen hosszabb távú építkezésbe kezdeni. Felkerestük továbbá valamennyi külföldi intézetünket és

külképviselőtünket célzott kérdőívvel, melyek arra keresték az átfogó választ, hogy milyen a magyar irodalom pozíciója, ismertsége világszerte. A beérkezett anyagok kiértékelése folyamatban van. A végeredmény biztosan sok tanulsággal szolgál majd.

Idén kik fogják képviselni Magyarországot a Lipcsei Könyvvásáron és milyen programokkal veszünk részt?

A március 23-án nyíló lipcsei könyvvásáron teljesen megújult, formabontó standdal jelentkezünk. Természetesen ezúttal is a friss fordításokra helyezzük a hangsúlyt, így az egyik kiemelt programunk Péterfy Gergely *Kitömött barbár* című könyvének bemutatása lesz a Grassi Múzeumban. A kötetből a közismert német színész, Ilja Richter olvas fel, míg a szerzővel Jörg Plath, a *Neue Züricher Zeitung* irodalomkritikusa beszélget majd.

A másik kiemelt programunk Kalász Orsolya és Tóth Kinga frissen megjelent versesköteteinek a prezentálása lesz élő zene és költészeti performansz kíséretében az UT Connewitz színházban. A harmadik pedig a német *Die Horen* című irodalmi lap magyar mellékletének videóval, a budapesti underground szcénát képviselő élő zenével egybekötött bemutatója, melyen Danyi Zoltán, Hidas Judit, Péterfy Gergely és Térey János vesz részt a naTo kulturális központban.

Sikerül idén megnyugtató, mindenki számára elfogadható megoldást találni a frankfurti magyar stand kialakítására?

Azt remélem, hogy a szakmai egyeztetések után sikerül olyan standdizájnnal előrukkolnunk, amely alkalmas lesz arra, hogy már messziről felhívja a látogatók figyelmét a magyar standra, izléseesen és a 21. század elvárásainak megfelelően, innovatív módon tárja az érdeklődők elé az ország könyvkultúráját, ugyanakkor alkalmas teret kínál vendéglátásra, tárgyalásokra is. Még csak a programok előkészítésénél tartunk, annyi azonban már bizonyos, hogy Bartis Attila *Vége*, Borbély Szilárd *Kafka regénytörödéke*, Esterházy Péter *Hasnyálmirigynapló*, *Az évek iszkolása*, Kiss Tibor Noé *Aludnod kéne*, Nádas Péter *Önéletrajzi regény* című műveit szeretnénk bemutatni az idei frankfurti könyvvásáron, mert addigra megjelennek a kötetek német nyelvű fordításai.

Tavaly a Bolognai Nemzetközi Könyvvásáron közös magyar stand és állami támogatás hiányában a kiállító magyar gyerekkiadókat reprezentálták a magyar gyerekkiadókat. E téren számíthat-e változásra a magyar gyerekkiadóknak?

2013-ban a Balassi Intézet, 2014–2015-ben a MKKE támogatásával voltunk jelen Bolognában. Tavaly sajnos elmaradt a közös magyar megjelenés, miközben a magyar gyerekkiadóknak évek óta töretlenül fejlődik. Gyerekirodalmunkra és illusztrátorainkra joggal lehetünk büszkéek, és azt tapasztaltuk, hogy külföldön – Pekingtől Tajvanon át Cöteborgig – komoly érdeklődés van irántuk. Mindez arra ösztönöz bennünket, hogy a bolognai könyvvásáron mostantól erőteljesebben legyünk jelenek. A Római Magyar Akadémiával együttműködésben tekintélyes méretű (128 négyzetméteres) standot béreltünk és meglehetősen intenzív programot készítettünk elő. Magyarországot 13 magyar gyerekkiadó és hat magyar illusztrátor (Horváth Ildikó, Hanga Réka, Kőszeghy Csilla, Takács Mari, Herbszt László, Nagy Norbert) képviseli az idei vásáron. A Római Magyar Akadémia szervezésében lesz egy kiegészítő rendezvény is a római mesemúzeumban, ahol Hanga Réka és Horváth Ildikó tart majd workshopot.

Mivel készülnek a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválra?

Ebben az évben a visegrádi négyek országai lesznek a díszvendégek. Közös standot állítunk a visegrádi országok számára, melyen izgalmas programok zajlanak majd: lesz komolyzenei koncert, író-olvasó találkozó, bemutatkozik a Petőfi Irodalmi Múzeum visegrádi irodalmi rezidens programja, lesznek gyermekprogramok, kerekasztal-beszélgetés visegrádi elsőkönyvesekkel, irodalomtudósok részvételével, szakmai beszélgetések a fordítástámogatásról, illetve bemutatkoznak a visegrádi országok irodalmi folyóiratai is.

Végül, a tavaly kezdődött Lengyelországi Magyar Kulturális Évad keretében idén milyen könyves rendezvényekre kerül sor?

Ha nem is díszvendégként, de ebben az évben is részt veszünk a varsói, a krakkói és a katowicei könyvvásáron, valamint a Conrad Fesztiválon. Az évad keretében jelenik meg Romsics Ignác új monográfiája lengyelül, amelyben a szerző a magyar történelmet, a magyar–lengyel kapcsolatokat tekinti át, Spiró György *Diabolina* című regénye, Kovács István *Honvédek, hírszerzők, légionisták* című kötete, Halasi Zoltán *Út az üreséghez* című prózája, Kónya András visszaemlékezései és korabeli jelentései Varsóból, Szöllősi György Puskást bemutató könyve, Berta Zsolt *Kalef* című regénye, Pályi András írásai, valamint egy friss magyar drámaantológia Pászt Patrícia szerkesztésében. A *Dialóg* című lengyel folyóirat külön magyar drámaszámot jelentet meg. Az ország számos pontján rendezünk be „magyar olvasósarkot” a helyi könyvtárakban, ahol a frissebben megjelent magyar vonatkozású szépirodalmat és angol nyelvű építészeti és képzőművészeti albumokat lapozgathatnak majd az érdeklődők. Az évad a *Nyolcak* című magyar képzőművészeti kiállítással zárul december 31-én, amelynek a varsói királyi vár ad majd otthont.